

ก1214

เตลีโวล

พิมพ์ที่ 13,918 วันที่ออกที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530

แนวทางทำสวนขมขมยุคใหม่

ปฐพี ชลธาร

ไม้

ระยะหนึ่ง ๆ นี้สภาพดินนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ยอมรับความคิดเรื่อง ไม้ดี, ไม้ยืนต้นเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน ซึ่งยึดเอาแต่พืชไร่เป็นหลักใหญ่ พืชไร่เป็นพืชล้มลุก ปลูกแล้วชาวไร่ก็ล้มลุก ลุกกลานไปตามพืช เพราะราคาพืชไร่มีกตกต่ำลงแน่นอน เศรษฐกิจไม่เคารพในกติกา สาธอนานาชาติ ไม้วิธออกกฎหมายใหม่แล้ว เอาเงินมาอุดหนุนส่งออกพืชไร่ราคาถูก ๆ ก็คือเอาพืชไร่เมืองไทยราคาตกไปตาม ๆ กัน เมื่อก่อนเราปลูกขนุนตามบ้าน เพราะเด็กของซอ้นดี เหมือนนักองหลังคอยหนุนกอดยื่นให้ไว้ แต่เดี๋ยวนี้ขนุนกลายเป็นพืชส่งออก, คนปลูกมีรายได้น้อย เศรษฐกิจปลูกกันเป็นสวน, หัวกันเป็นเชิงพาณิชย์ไปแล้ว

ไม้เตย

น้ำขิง, ดินปลูกจะเหนียว แต่ไหนก็ได้ แต่ขอให้ระบายน้ำดี, ดินทรายจัดอย่างไรก็ได้ แต่ขอให้ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก และมีการรดน้ำ หน้าฝนไม่ค่อยดี ผล ออกลูกดีเมื่อลมหน้าฝนแล้ว คือทั้งหน้าหนาวและหน้าร้อนนั่นเอง เป็นพืชที่ทนแล้งเก่ง แต่ถ้าแล้ง ๆ แล้วขาดน้ำด้วยก็จะได้แต่ต้น, ผลไม่มีคุณภาพ

พืชผักสวนครัว

ที่รู้จักกันขณะนี้ก็มีทองศุภใจ ทำดัมมิ่งอ้อ, เบาละแม (บาลีลอกหวาน) จำปา-กรอน, แจกโค๊ะ, แม่น้อยทะวาย และแดงรัสมิ่ เป็นต้น เบาละแมมีรสฝาดมาก ก็มีบาละแม และจำปากรอน ส่วนที่มีมาตรฐานการผลิตสมัยเสมอคือทองศุภใจ (ไม่ใช่ทองสุขใจอย่างร้านขายกิ่งบางแห่งเขียนผิด)

ระยะปลูก

ควรปลูกห่างกันประมาณ 8 เมตร คูณ 8 เมตร ซึ่งจะปลูกได้ไร่ละ 25 ต้น อันเป็นการแต่งกิ่งดี และปลูกเพียงครึ่งวัน อาจปลูก 5 เมตร คูณ 8 เมตร สำหรับบาละแมได้ จะทำให้ปลูกได้ไร่ละ 40 ต้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตได้มากกว่าภายใน 4-5 ปี ถ้าปลูกพันธุ์หนักคือ ลูกใหญ่มาก เช่น ทำดัมมิ่ง, ขนุนทอง จะปลูกห่าง 10 เมตร คูณ 10 เมตร หรือไร่ละ 16 ต้น

พันธุ์ขนุน เล็กๆ ชื่อจากบ้านชายกิ่งที่หันเป็นอาชีพ และชื่อใจดี หรือชื่อจากสวนเลขกิติ ศวราชวงแผนการทำงานล่วงหน้าแล้วชื่อกิ่งพันธุ์ปลายหน้าฝน ซึ่งมีมาก, ราคาถูก, คุณภาพดี, แต่คนไม่แย่งกันซื้อ เหมือนต้นหน้าฝน, ชื่อมาเปลี่ยนถุงขาวให้ใหญ่ขึ้น, ชื่อเชิงเล็กมาปลูกลงข่งได้ก็ยังคง

เด็ดยอดให้เล็กกิ่งล่าง เพื่อให้เป็นต้นมีกิ่งใหญ่ โดดโคนหลายกิ่ง วางข่งห่างกันจนไม่เบียดแย่งแสงแดด พอเข้าต้นหน้าฝนก็เอาลงปลูก การดูแลขนุนเล็ก ปลูกต้นหน้าฝนไม่ต้องรดน้ำ เวลห่มแดดพอดังปลายฝนก็รดน้ำได้ แล้วรดน้ำช่วยบำรุงตามความจำเป็น ใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกให้ครั้งละน้อยแต่บ่อยครั้ง หัวนปุ๋ยสูตร 4 ตัวให้บ้าง เช่น สูตร 14-8-20 + 2 หรือ 15-5-20 + 2 จะทำให้แข็งแรงดี ถ้าหาปุ๋ยสูตรดังกล่าวไม่ได้ใช้สูตร 15-15-15 ทางดิน แล้วให้ปุ๋ยเม็ดทางใบเป็นครั้งคราว จะป้องกันอาการโรคน้ำขุ่นให้ดีขึ้น

การบริหารหญ้า ปล่อยให้หญ้าขึ้นพอสูงถึง 3 นิ้วแล้ว ก็ตัดให้เหลือ หัวนหญ้าที่ตัดแล้วกระจายไปทั่วสวน ให้หญ้าแห้งไหม้ที่เป็นปุ๋ยหมักบำรุงดินต่อไป หรือขยขึ้นสูงโคนต้นไร่จะเกิดหญ้าไม่โตกินแล้วเอาปุ๋ยสดมาใส่สวนก็ได้ หญ้าในสวนจะช่วยปรับสภาพ

ส่วนของปุ๋ยได้ก็ ขนุนจะออกดอกใน 3 ปีเท่านั้น ส่วนไหนไม่มีหัวทำหน้าเมล็ดหญ้าหน้าฝนก็ได้ การเก็บลิ้นผล ขนุนพันธุ์มาเมื่อตอนต้น 2-3 ปีก็เริ่มออกดอก ผลจะแยกกันระหว่งดอกตัวผู้กับดอกตัวเมีย แต่ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยก็ได้ 30-40 พ จะทำให้ผสมเกสรดี ผลดี ถ้าผสมเกสรไว้หน้าฝนจะ

เป็นขมมาก แต่ขมพอออก 1 ปี ก็เปลี่ยนขนุนชนิดโต ขนุนใบ จะออกดอกมีดอกทยอยเห็น ทางเราที่จะออกดอกมากขึ้นจนลดต้นลง หนึ่งปีผ่านไปก็ จึงควรให้น้ำที่ต้นแบบ วันละประมาณ, รวมที่ไร่ก็ปลูก 20

ขนาดของผล

ขนุนที่ปลูกแล้ว 3 ปีแล้ว ผลที่ต้นแรกก็ใหญ่จะดีมาที่ ถ้าตัดที่ยอดหรือปลายกิ่ง จะคุณภาพผลดีกว่า ถ้าให้ขั้วเล็ก ขุนเล็ก จะได้ผลดีกว่า ขันใหญ่ ขุนใหญ่ ไร่ไม่ควรรีผลหรือจนกว่า ขันเมื่อ 20 ลูก ถ้าทยอยออกไปขยเป็นขนุนก่อนบ้าน ผลที่หลังจะคุณภาพดีกว่า

การตัดผล

ขนุนผล, ขนุนโรจนศักดิ์, โรจนศักดิ์, โรจนศักดิ์, ขนุนนี้ขนุนดี ๆ แต่ไร่ก็ไม่มีพอชื่อ ศัตรูพวกหนอนเจาะกิ่งมีพบบ้าง จัดดอกรีสบน 20 ถึง 30 2-3 ครั้งก็หมดไม้เอง ถ้าต้นล้มมีราคาดี อาจพิจารณาปลูกขนุนเป็นพืชเงินที่ขงผลแล้วจะหวังดีก็ได้